

Pfv. VII. 22. 134/2010/11.

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Túri Edit ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Kuchta Ferenc ügyvéd által képviselt alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt a Fővárosi Bíróságon 12.G.40.336/2009. szám alatt indult, és a Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.215/2010/7. számú ítéletével befejezett perében az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

I n d o k o l á s :

A felek között 2007. június 1-jén vállalkozási szerződés jött létre, amelynek alapján a felperes 75.000 Euro vállalkozói díj ellenében kötelezettséget vállalt az ... szám alatti étterem átalakítási munkáinak elvégzésére. A szerződést 2007. augusztus 15-én módosították, a műszaki tartalmát kiegészítették a hidegburkolással, a vállalkozói díj mértékét pedig 60.000.000 forint keretösszegben határozták meg azzal, hogy az alperes által ténylegesen fizetendő vállalkozói díj megállapítása tételes elszámolással történik az elfogadott árajánlat egységárai alapján. Mindezek mellett a felperes egy külön megállapodás szerint 1.896.000 forint díj ellenében vállalta a pinceszinten egy raktárhelyiség kialakítását is.

E szerződések alapján a felperes átalakítási munkát végzett az étterem földszinti és félemeleti részén, továbbá a pinceszinten kialakította a raktárhelyiséget.

A részteljesítésekre figyelemmel kibocsátott számlákat az alperes folyamatosan kiegyenlítette, az utolsó három részszámla, így az étterem építési munkákra vonatkozó AB7S-D744362 számú, 2008. június 16-i fizetési határidejű 2.262.000 forint, a AB7S-D744163 számú, 2008. július 11-i fizetési határidejű 2.866.800 forint, valamint a raktár kialakítására vonatkozó AB7S-D744364 számú, 2008. július 15-i fizetési határidejű 1.896.000 forint összegű részszámla teljesítésétől azonban elzárkózott.

A felperes keresetében 7.024.800 forint vállalkozói díj és járulécai megfizetésére kérte az alperest kötelezni.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság ítéletében az alperest 7.024.800 forint és járulécai megfizetésére kötelezte. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A jogerős ítélet indokolása szerint az alperes a per során nem terjesztett elő konkrét tényelőadást tartalmazó érdemi ellenkérelmet, csupán általánosságban hivatkozott az elvégzett munka és a kiszámlázott vállalkozói díj közötti értékaránytalanságra, illetve a számlák mögötti tényleges teljesítés hiányára. Az érdemi ellenkérelem alapját képező tények előadásának hiányában azonban nem kerülhetett sor az alperes által kért szakértői és tanúbizonyítás lefolytatására. A megfelelő érdemi védekezés kimunkálása ugyanis nem a szakértő vagy a tanúk feladata. Mindezekre figyelemmel az alperest a keresetlevélben előadottak és a felperes által szolgáltatott bizonyítékok alapján a vállalkozói díj és járulécai megfizetésére kellett kötelezni.

A jogerős ítélet ellen - annak az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása iránt - az alperes élt felülvizsgálati kérelemmel.

Előadta, hogy büntető feljelentést tett korábbi ügyvezetőjével, a perbeli szerződés megkötése során is eljáró I. A. szemben, és az elsőfokú eljárás során kérte a jelen per tárgyalásának felfüggesztését a büntetőeljárás jogerős befejezéséig. A tárgyalás felfüggesztését azonban a bíróság szerinte jogszabályt sértve mellőzte. Kifejtette továbbá, hogy az elsőfokú eljárás során a Pp. 58. §-a értelmében perbe hívta I. A., vele szemben ugyanis pervesztessége esetében követelést kíván érvényesíteni. A perbehívást azonban a bíróság szerinte - lényeges eljárást sértve - nem közölte annak címzettjével.

Sérrelmezte azt is, hogy a bíróság mellőzte az általa előterjesztett bizonyítási indítványok teljesítését. Az állítása szerint ugyanis a perben vitatta azt, hogy a vállalt építési munkát a felperes ténylegesen elvégezte. Így e vonatkozásban a tényállás tisztázása érdekében szerinte szükséges lett volna az általa megjelölt tanúk meghallgatása és a szakértő kirendelése. Végül előadta, hogy a perben a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás feltűnő értékaránytalanságára hivatkozással kifogás útján érvényesítette megtámadási jogát. Miután a kifogás a Ptk. 236. § (3) bekezdése értelmében a megtámadási határidő eltelte után is előterjeszthető,

azt az álláspontja szerint a bíróságnak érdemben el kellett volna bírálnia.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárás eredményeként megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

Az alperes által kezdeményezett büntetőeljárás során vizsgálandó kérdések nem minősülnek a jelen per eldöntése szempontjából előzetes kérdésnek. A per tárgyalásának felfüggesztését ezért a bíróság a Pp. 152. § (1) bekezdésének helyes alkalmazásával mellőzte. A perbehívásról pedig az elsőfokú bíróság a 2009. augusztus 25-én kelt és 2009. szeptember 17-én kézbesített 13-I. számú iratával szabályszerűen értesítette a perbehívott I. A., jogszabálysértés tehát e vonatkozásban sem történt.

Az építési munka elvégzését az 1.896.000 forint összegű, AB7S-D744364 számú számla esetében az alperes az elsőfokú eljárás során 2009. november 26-án megtartott tárgyaláson kifejezetten elismerte. A további számlák kapcsán pedig a felperes a teljesítést az alperes által megbízott műszaki ellenőr, J. Zs. által leigazolt tételes felmérés csatolásával bizonyította. J. Zs. a perben tanúvallomásában is megerősítette, hogy a felperes a vállalt munkafeladatot kifogásmentesen teljesítette.

Az okiratok csatolását és a tanú meghallgatását követően az alperes a 2009. november 26-án megtartott tárgyaláson azt adta elő, hogy a felperes egyes tételek esetében a felmérésben szereplő mennyiségekhez képest szerint kevesebb anyagot használt fel, illetve kevesebb munkát végzett. Emellett a szolgáltatások feltűnő értékaránytalanságára is hivatkozott. Azt azonban nem tudta megjelölni, hogy az elszámolást pontosan mely tételek esetében vitatja; ennek kimunkálására határidő engedélyezését kérte.

E nyilatkozatra tekintettel az elsőfokú bíróság a tárgyalást elhalasztotta, és az alperes részére a megfelelő érdemi ellenkérelem előterjesztésére, vagyis annak megjelölésére, hogy a felperes követelését mennyiben és milyen okból vitatja, 15 nap határidőt engedélyezett. Figyelmeztette az alperest arra is, hogy abban az esetben, ha nyilatkozatát a részére biztosított határidőben nem terjeszti elő, a rendelkezésre álló adatok alapján határoz. Az alperes azonban a megadott határidőben nyilatkozatot nem tett, és a következő tárgyaláson sem jelent meg.

A polgári per kereteit a kereseti kérelem és az ellenkérelem határozza meg. A felperesnek a Pp. 121. § (1) bekezdése értelmében a keresetlelevelében elő kell adnia az érvényesíteni kívánt jogot, az

annak alapjául szolgáló tényeket és azok bizonyítékait, az alperes pedig a Pp. 139. §-a alapján köteles előterjeszteni érdemi ellenkérelmét, az annak alapjául szolgáló tényeket és ezek bizonyítékait. A bíróság a kereset és az ellenkérelem tartalma alapján állapíthatja meg, hogy melyek a jogvita eldöntése szempontjából releváns tények, valamint azt, hogy e tények közül melyek szorulnak bizonyításra.

A felperes a perben a bizonyítási kötelezettségének a leigazolt tételes felmérések csatolásával és J. Zs. tanúvallomásával megfelelően eleget tett. Az alperes ugyanakkor a részére biztosított határidőben, a bíróság szabályszerű figyelmeztetése ellenére sem jelölte meg, hogy a felperes követelését mennyiben és milyen okból vitatja.

Így a további bizonyítást a bíróság helyesen mellőzte, és jogszabálysértés nélkül kötelezte az alperest a vállalkozói díj megfizetésére. Az érdemi védekezés alapját képező tények előadása bizonyítási indítványok előterjesztésével nem pótolható.

Arra ugyanakkor helytállóan utalt az alperes, hogy a megtámadási jog a szerződésből eredő követeléssel szemben a Ptk. 236. § (3) bekezdése értelmében kifogás útján a megtámadási határidő elteltét követően is érvényesíthető. Miután azonban az alperes nem jelölte meg azt, hogy mely díjtételt tartja a szolgáltatás értékéhez képest feltűnően aránytalannak, bizonyítási eljárás lefolytatásának e vonatkozásban sem volt helye.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperesnek a felülvizsgálati eljárásban megtérítést igénylő költsége nem merült fel, így erről a Legfelsőbb Bíróságnak nem kellett rendelkeznie.

Budapest, 2011. március 24.

Dr. Fehér Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Attila sk. előadó bíró, Dr. Bartal Géza s.k bíró